

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาของชาวพุทธ : ศึกษาเฉพาะกรณีชาวพุทธในกลุ่มวัดพระธรรมกาย พุทธสถานสันตือโกศ และวัดชลประทานรังสฤษดิ์ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาให้ทราบถึงระดับและประเภทของความยึดมั่นผูกพันในศาสนาของชาวพุทธ (2) เพื่อที่จะศึกษาเปรียบเทียบถึงระดับและประเภทของความยึดมั่นผูกพันในศาสนาของชาวพุทธที่สังกัดวัด/พุทธสถานแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

การศึกษครั้งนี้ ได้ทำการ เก็บข้อมูลจากชาวพุทธที่ไปปฏิบัติธรรมที่วัดพระธรรมกาย พุทธสถานสันตือโกศ และวัดชลประทานรังสฤษดิ์ โดยใช้แบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ซึ่งได้ตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 227 คน

ในการศึกษาเรื่องความยึดมั่นผูกพันในศาสนา ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (1) ความยึดมั่นผูกพันต่อความสำนักและความสืบเนื่องของระบบ (2) ความยึดมั่นผูกพันต่อความยึดเหนี่ยวของกลุ่ม (3) ความยึดมั่นผูกพันต่อการควบคุมหรือความยึดมั่นผูกพันยอมรับทัศนคติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ชาวพุทธส่วนใหญ่มีความยึดมั่นผูกพันในศาสนาทั้ง 3 ประเภท ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.4, 63.1 และ 77.0 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวัด/สำนักกับความยึดมั่นผูกพันในศาสนาทั้ง 3 ประเภท พบว่า ชาวพุทธที่ไปปฏิบัติธรรมที่วัด/สำนักทั้ง 3 แห่ง มีความแตกต่างกันในเรื่องความยึดมั่นผูกพันในศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยชาวพุทธที่ไปปฏิบัติธรรมที่พุทธสถานสันตือโกศมีความยึดมั่นผูกพันทั้ง 3 ประเภทสูงกว่าชาวพุทธที่ไปปฏิบัติธรรมที่วัดพระธรรมกายและวัดชลประทานรังสฤษดิ์ และความแตกต่างของวัด/สำนักสามารถอธิบายความผันแปรของความยึดมั่นผูกพันในศาสนาแต่ละประเภทได้ร้อยละ 16.6, 23.6 และ 53.8 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการ เติบโตหรือถดถอยของผู้นับถือนามธรรมและสิ่งพิมพ์เพื่อ พบว่า ปัจจุบันชาวพุทธที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการ เติบโตหรือถดถอยมากกว่าในอดีต